

NATIONAAL ARCHIEF 'S-GRAVENHAGE

HANDSCHRIFTEN DERDE AFDELING

TOEGANGSNUMMER 3.22.01.01

INVENTARISNUMMER 337

TAXATIE VAN DE KOSTEN VAN HET

AARDWERK TOT HET MAKEN

VAN EEN NIEUWE HAVEN

TE HELLEVOETSLUIS

d. d. 17-10-1614

BEWERKING DOOR

ANTHONIUS VAN DER TUIJN

TE RHOON

Voor eventuele vragen, opmerkingen en verbeteringen (anthonius@alice.nl).

Als u gegevens uit deze bewerking gebruikt voor genealogische of historische doeleinden, dient een verwijzing naar deze bewerking vermeld te worden. Bij gebruikmaking van gegevens uit deze bewerking ten behoeve van publicaties, in welke vorm dan ook, moet een adequate bronvermelding naar deze bewerking worden vermeld.

Vooraf: Een schaft is een oppervlakte maat. Een vingerlinck (vingerling) is een waterstaatkundige term. Benaming voor boogvormige dammen die worden opgeworpen om de plaats waar een uitgraving moet geschieden tot herstel van een bestaande waterkering of tot aanleg van enig nieuw werk. Ook boekenogen, moerman.

Prijsatie ende tacxsatie gemaect den 27^e october 1614 vant becosten het aerdewerck op Hellevoetsche sluijs om een nieuwe haven te maecken ende dije binnen kolck te verwijden ende te verdiepen. Gemaect door belastinghe vande E. gecommiteerde heeren der E. mogende heeren Staten van Hollandt ende Westvrieslant, in vougen zulcx als hijer naer volcht:

Eerst om te comen tot dije voorsz. prisatie ende tacxsatie, zoe is bijde lantmeter Jacob Cornelisz. Kouter gemaect een caertghe hoe dat de buijten haven, volgende dije resolutie vande voorsz. heeren, zal strecken ende loopen mit zijn kaije, hoofdens, achter kaeden, vingerlingen gelijk het opt voorsz. caertge affgereet staedt.

Kanttekening: Dije schaft getacxseert op 30 sch. bedraecht 15.720 gulden.

Beginnende vande vloegels van de stene spuije, zijn elcke vloegel ommeslaende 7 roen wijt vant eenne punt tot opt andere punt vande vloegels 12 roen ende zoe voorts onder inden bodem 12 roen wijt blijvende, dijep 21 voeten min ende meerder naer het waterpas is lopende, ter lencte van 64 streckende roedens. Vuijtbrengende tsaemen 12.040 schaften aerdewerck aff voor dije tegenwoordighe kille ende haven 1.560 schafte. Dit aff blijft voor dvoorsz. 64 streckende roedens aerdewerck 10.480 schaften.

Kanttekening: Dije schaft getacxseert op 20 sch. bedraecht 640 gulden.

Dan alsoe dije voorsz. 12 roeden wijte gereeckent wert onder inden boodem te moeten blijven om tot zijn behoorlijcke dijep te mogen comen door het hoge sant aende westzijde vande haven gelegen, zijnde boven wijd te maecken om zoe dvoorsz. dijep te mogen krijgen, zoe dijen men achter naer t'westen wijd te maecken, op elcke voet diepte anderhalve voet druijpens, vuijtbrengende opte streckende roen aerdewerck. Dan alsoe het consept genomen is dat onder die gront vande kaije met hout bewaert zal worden, voor het welsant eermen voorts sal procederen, tot sijn behoorlijcke dijep, daarvan men nijet en behouft zoe veel druijpens te nemen als hijer vooren nijet meer genomen en wort als op 10 schaften, comt over dije voorsz. 64 streckende roeden 640 schaften.

Kanttekening: Dije schaft getacxseert op 2 gulden bedraecht 8.400 gulden.

Het aerdewerck gelegen tusschen dije twee hoofdens ende een eijnde kaije ter lencte van 40 streckende roedens, waer van aent noort eijnde wijt is 12 roen ter lencte van 10 roen ende dan voorts van daer versterckende ter lencte van 30 roen op 9 roen wijt op het voor gaende waterpas vuijt te haelen gegist op 10 voeten dijen te vuijtbrengende 4.200 schaften.

Kanttekening: Dije schaft getacxseert op 22 sch. bedragende 1.863 gulden 8 sch.

Aende oostzijde vande voorsz. haven te maecken ende te leggen een achterkaede tot bewaringhe binnen het werck, beginnende vande zeedijck ter lencte van 77 roedens, gevende voor het eerste in sijn toe leggens 3 roen boven opte cruijne breed 8 voeten, hooch opt een eijnde 10 voeten ende opt ander eijnde hooch 14 voeten. Comt op te streckende roede 22 schaften. Comt over dije voorsz. 77 roen lencte 1.694 schaften.

Kanttekening: Als inden text 770 gulden.

Om dije achterkaede aende oostzijde te bewaeren mit rijs ter lencte vande voorsz. 77 streckende roedens, bij gissinge opte roede 10 guldens, bedragen 770 gulden.

Aende westzijde vande haven teijnden lancxs dije strange te maecken een achterkaede, beginnende vant nieuwe hoofd tot aende hoochte vande strange, ter lencte van 32 roen mit noch door dije haven een vingerlijnc teijnden het slick te maecken, zal dijenen voer teerste besocht te worden mit hout daer toe dijenende, deser hijer voor memorie.

Kanttekening: Vletaerde dije schaft getacxseert voor 36 sch. bedraecht 5.436 sch.

Dije buijten hoofdens zoe aende oostzijde als aende westzijde mit zijn houte kaijen, moeten mit vletschuijten gevlet worden ende gestant om twerck daer door drooch te maecken, te weten aende oostzijde ter lencte van 46 roen ter breete van 2 roen, aende westzijde ter lencte 70 roen ter breete van 3 roen. Comt over dvoorsz. twee hoofdens ende kaijen 3.020 schaften.

Kanttekening: Vletaerde dije schaft getacxseert voor 36 sch. bedraecht 410 gulden 8 sch.

Noch te maecken het buijtenste vingerlinck van het eene hoofd tot het andere ter lencte van 9 roeden ende voor steecken 't roe tsamen 9 't roe, dijep 24 voeten ter breete van 1 roe. Comt opte 24 schaften vuytbrengende over dvoorsz. 9½ roede 228 schaften.

Kanttekening: Dije schaft getacxseert alsoe het een deel vletwerck is voor 30 sch. bedraecht 468 gulden.

Noch te maecken het binnen vingerlinck van eene kaede tot dije ander ter lencte van 12 roen hooch 13 voeten onder in sijn toeleggens 3½ roede boven op sijn lijff blijvende 6 voeten. Comt op ijder roede 26 schaften. Over 12 roeden 312 schaften.

Kanttekening: Als inden text 800 gulden.

Voor teerste het werck drooch te maelen ende drach te onderhouden bij gissinghe daer voor 800 gulden.

Kanttekening: Als inden text 100 gulden.

Zeecker dammen te maecken voor dije lants sluijs 100 gulden.

Kanttekening: als inden text 360 gulden.

Om dije voorsz. twee buijterste vingerlingen, als twerck sal sijn volmaeckt wederom vuyt te doen, bij gissinghe 360 gulden.

Totalis 34.967 gulden 16 sch.

Vant aerdewerck vande binnen colck van Hellevoetschen dijck tot dije stene spuije ter lencte van 165 streckende roedens, om den aengegroijden aenwas wederom vuyt te doen dat op dijepthe vande steene spui is.

Kanttekening: Dije schaft getacxseert op 25 sch. bedragende 30.112½ gulden.

Den voorsz. colck generalijck boven wijt te maecken 14 roen, dijep tot den bodem van de spuije naer gissinghe zoude vallen noch vuyt te doen 9 voeten dijep ter wijte van 10 roen, dije resterende 4 roen wijt vuyt te doen 14 voeten diep comt opte streckende roede 146 schaften, vuyt brengende over dvoorsz. 165 roen 24.090 schaften.

Totalis van het becosten het aerdewerck is tsaemen bedragende dije somme van 65.077 gulden 6 sch.

Soe dije heren van advijsie tot dvoorsz. buijten haven nijet wijder te maecken als 10 roeden, verstreckende teijnden dije hoofdens op 7 roen zoude verschillen inde pris minder te costen, zoe van aerdewerck, vingerlinen, van hout aen..blen? van aerdewerck als anders, tsamen die somme van 5.020 gulden.

Aldus gedaen, gepriseert bijde schaften, bij Doen Sijmonsz. de Vrijes, Jacob Kauter gesworen lantmeter, ten dage ende jaere hijer vooren int hoofd gestelt, oversulxs bij ons luijden desen onderteijckent.

Was getekend: Doen Sijmonsz. de Vrijes.

Jacob Cornelisz. Kautter gesworen lantmeeter.

